

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

RAPPORT NR. 6/2023

RME

Fundament for digital samhandling i kraftbransjen

Fase 2: august – desember 2022

Skrevet av:

RME Rapport nr. 6/2023

Fundament for digital samhandling – fase 2

Utgitt av: Reguleringsmyndigheten for energi
Redaktør: Kjell Rune Verlo
Forfattere: Kjell Rune Verlo, Lars Meinich Andresen (PwC), Andreas Skatvedt (PwC) og Jon Brusevold (PwC)

ISBN: 978-82-410-2336-1
ISSN: 2535-8251
Saksnummer: 201904507

Rapporten er skrevet i samarbeid med PwC.

Sammendrag:

Emneord: Raskere tilknytning, Effektiv nettdrift, Digitalisering

Reguleringsmyndigheten for energi
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 22 95 95 95
E-post: rme@nve.no
Internett: www.reguleringsmyndigheten.no

Juni 2023

Innholdsfortegnelse

1 Oppsummering og innledning

2 Leveranser og prosessen

3 Visjon og misjon

4 Styringsmodell og finansiering

5 Prioriteringskriterier og tentativt veikart

Forord

RME har fra august 2021 til juni 2022 jobbet sammen med nettbransjen med mål om å etablere en styringsmodell og en veiplan for digital samhandling. Målet med arbeidet har hele tiden vært et styrket samarbeid mellom nettselskapene, systemansvarlig og myndighetene som legger til rette for raskere utvikling og bedre utvikling av nettet gjennom digital samhandling. Et viktig funn fra denne fasen var at nettselskapene har en felles forståelse av hva som er kapasiteten i nettet til en hver tid. Dette er viktig for bedre samhandling om både drift og utvikling av nettet. Arbeidet har resultert i en egen RME-rapport om viktige drivere og behov, og en veiplan for å etablere felles forståelse for kapasitet i nettet - et fundament for digital samhandling.

Sammen med en styringsgruppe bestående av RME, NVE, Statnett, BKK, Elvia, Glitre Nett*, Lede, Lnett, Tensio og Digin**, har arbeidet mot å etablere et varig samarbeid om digital samhandling blitt videreført fra august til desember 2022. Styringsgruppen har hatt som mandat å komme frem til en omforent visjon og misjon for felles digitalisering i nettbransjen, og et grunnlag for en styringsmodell for starten på et varig samarbeid. Denne rapporten dokumenterer de konklusjonene styringsgruppen har gjort underveis, samt et grunnlag for et det videre varige samarbeidet.

Begge rapportene publiseres samlet.

Statnett

TENSIO

Elvia

lede

 BKK

Glitre Nett

lnett

DIGIN

*Agder Energi Nett og Glitre Energi Nett fusjonerte underveis til Glitre Nett

** Digin deltok i styringsgruppen som observatør

Oppsummering og innledning

Oppsummering

1 Bakgrunn for prosjektet

- **Kraftsystemet er i endring**, og det er et stort behov for kapasitet og økt innsikt i nettet fremover – samarbeid om standardisering og digitalisering er en forutsetning for å lykkes.
- **Samfunnet stiller krav om raskere utvikling og redusert ledetid for nye nettinvesteringer, bedre utnyttelse av nettet, samt en forbedret og mer kundevennlig tilknytningsprosess.** Strømnettutvalget peker på noen løsninger, der digital samhandling er sentralt.
- **Digitaliseringen i nettbransjen må gjøres i felleskap.** De fleste nettaktører er allerede godt i gang med å øke kvaliteten på egne data og å digitalisere egne prosesser. For å videre realisere gevinstene av økt digitalisering, er det et sterkt behov for å harmonisere og standardisere prosesser og digitale løsningene på tvers av nettaktørene og mot kundene.

2 Bransjen har samlet seg om en felles visjon og misjon for det digitale samarbeidet, og er enige om å øke utviklingstakten fremover

- **Visjon:** En akselerator for vellykket elektrifisering av samfunnet med standardiserte kundefokuserte prosesser støttet av effektive digitale løsninger.
- **Misjon:** Vi utvikler og forvalter felles digitale løsninger som skaper tillit til nettbransjens felles prosesser og beslutninger. Vi tilrettelegger for sømløs samhandling mellom kunder, nett- og tredjepartsaktører fra nettplanlegging til operativ drift, gjennom: standardisering av prosesser, fri flyt av data, felles standarder og gode digitale løsninger.
- **Samarbeid er en forutsetning for å nå sentrale mål for nettbransjen:** Det skal støtte samfunnsmessig rasjonell nettutvikling, tilknytte kunder raskere, øke utnyttelse av nettet, sikre stabil drift av kraftnettet og tilrettelegge for høy endringstakt i bransjen.
- Samarbeidet vil fokusere på å **utvikle felles tjenester og standarder, og en digital grunnmur** som understøtter disse.

3 Det er et stort potensiale for å standardisere, digitalisere og automatisere prosessene innenfor planlegging og drift av nettet.

- Nettselskapene har jobbet med digitalisering og effektivisering i eget selskap i flere år. Det har imidlertid vært **lite samarbeid mellom nettselskapene om å standardisere, digitalisere og automatisere prosessene.**
- **I fase 1** skisserte prosjektet en veiplan for et fundament for digital samhandling, som startet med å etablere en felles nettmodell som gir felles forståelse av hva som er kapasiteten i nettet til en hver tid. Dette er viktig for å bedre prosesser innenfor nettplanlegging, kundetilknytning, driftsplanlegging og operativ drift.
- **I fase 2** besluttet styringsgruppen at **fokuset for samarbeidet i starten vil være på nettplanleggings- og kundetilknytningsprosessene.**

4 Det er foreslått en styringsmodell for et varig bransjesamarbeid.

- **Det etableres et nytt selskap i Q1 2023, åpent for alle som ønsker å delta.** Det nye selskapet får et varig ansvar for å utvikle, drifte og forvalte standarder, grunnmurskomponenter og tjenester som er en forutsetning for effektive felles digitale prosesser mellom aktørene i nettbransjen. Enheten vil som et minimum bestå av DSO'ene som ønsker å delta, og vil ha et tett samarbeid med myndighetene og Statnett i felles digitaliseringsprosjekter.
- **DIGIN forsterkes gjennom det nye selskapet**, der erfaringen og kompetansen bygges videre på og forsterkes.
- **RME åpner for at nettselskapene finansierer aktivitet i partnerskapet gjennom et tillegg til inntektsrammen.** Nettselskapene kan i tillegg bidra med ytterligere finansiering fra egne driftsmidler.

Kraftsystemet er i endring, og det er et stort behov for økt innsikt og kapasitet i nettet fremover – digitaliseringssamarbeid er en forutsetning for å lykkes

Kraftsystemet er i endring, og det er et stort behov for økt innsikt og kapasitet i nettet fremover

Sentrale drivere

Dekarbonisering

- Økt elektrifisering
- Økt fornybar produksjon

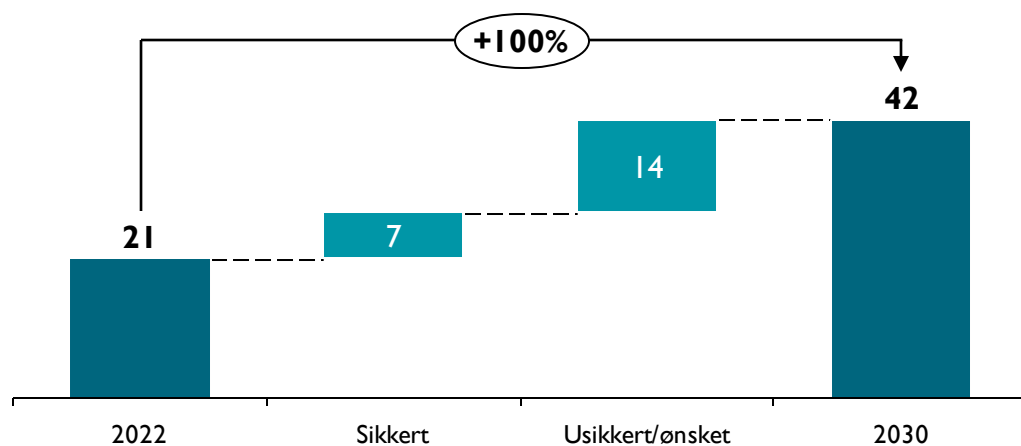

Desentralisering

- Desentralisert produksjon
- Aktive og fleksible kunder

I 2030 forventer nettselskapene å måtte levere dobbelt så mye effekt som i dag – én tredjedel av økningen er bestilt

Levert og mulig ny effekt i nettet (GW)

Kilde: NOU 2022: 6. Nett i tide - om utvikling av strømmettet

Strømnettutvalgets rapport trekker frem behov og tiltak knyttet til bedre utnyttelse av eksisterende nett og raskere utbygging – felles digitalisering er en nødvendig muliggjører

Sentrale behov

Redusere ledetid

Bedre utnyttelse og utvikling

Forbedre tilknytningsprosess

Felles digitalisering trekkes frem som et sentralt tiltak med påvirkning på alle behovene nevnt ovenfor. Strømnettutvalget trekker frem flere tydelige gevinster som muliggjøres av **blant annet** digitalisering - **eksempelvis** anslås det betydelige besparelser knyttet til ledetid på store nettanlegg

Eksempel

Ledetid store nettanlegg i dag

Samlet 7-14 år

Ledetid store nettanlegg med utvalgets forslag

Samlet 6-8 år

Digitaliseringen i nettbransjen **må gjøres i fellesskap** for å kunne understøtte behovene om redusert ledetid, bedre utnyttelse og utvikling, og en forbedret tilknytningsprosess

Redusere ledetid

Bedre utnyttelse og utvikling

Forbedre tilknytningsprosess

Forutsetninger for å nå de langsiktige målsetningene – varig digitalisering i fellesskap er avgjørende

1 Standardiserte prosesser på tvers av nettaktørene

- Hovedprosessene i nettbransjen går på tvers av nettaktører, og **effektiv samhandling mellom nettaktørene er avgjørende**.
- **Samhandlingen er i dag manuell og svært tidkrevende** som følge av bl.a. ulike prosessstandarder hos hver aktør, og **begrenser mulighetene til å nå de langsiktige målsetningene betraktelig**.
- For å effektivisere disse prosessene og oppnå de langsiktige målsetningene er det et stort **behov for standardisering på tvers av aktørene**. I disse prosessene står også effektive digitale løsninger sentralt, og må **utvikles i fellesskap for å sikre harmonisering på tvers**.

2 Standardiserte kundeprosesser

- **Nettbransjens kunder møter ulike nettselskaper** ut i fra hvor i landet de opererer.
- I dag **opplever kundene svært ulike prosesser hos de ulike nettselskapene**. Det er både **kostbart, tidkrevende, lite transparent og uforutsigbart**.
- For å effektivisere kundeprosessene er det et stort **behov for å standardisere kundedialogen og -behandlingen på tvers av aktørene**, samt understøtte dette med **effektive kundeløsninger som må harmoniseres på tvers av nettselskapene**. Dette vil forbedre kundeopplevelsen og skape varig økt kunde verdi, bl.a. gjennom mer effektive og transparente prosesser, samt selvbetjente og automatiserte tjenester.

3 Omforente standarder for digitale løsninger

- **Standardene som ligger til grunn setter enorme føringer for mulighetsrommet** for hvilke digitale løsninger som kan utvikles, hva de koster og verdien de gir.
- **Nettaktørene utvikler i dag svært ulike standarder hver for seg**. Dette medfører både **unødvendig høye IT-investeringer**, betydelig **reduert kvalitet på informasjonen som utveksles, samt lav tillit og dårlig samhandlingsevne i sentrale prosesser**.
- For å sikre felles digitale standarder og løsninger må dette **utvikles i fellesskap gjennom samarbeid i bransjen, og adopteres av alle aktører**. Dette er sentralt for **å effektivisere prosesser der nettselskapene må samhandle**. I tillegg vil det over tid forenkle IT-utvikling hos den enkelte aktør og åpne markedet for systemleverandører.

Leveranser og prosess

Hovedleveransene i dette prosjektet er en omforent visjon og misjon for felles digitalisering, en styringsmodell for starten på et varig samarbeid, samt overordnede kriterier for prioritering av felles initiativer fremover

1

Visjon og misjon

- En omforent **visjon og misjon** for bransjens **felles digitaliseringsarbeid**.

2

Styringsmodell

- En **varig struktur som formelt viderefører samarbeidet om digitalisering i bransjen**, både strategiske målsetninger og prioritering av tiltak. Inkl. arbeids- og beslutningsprosesser, organisering, eierskap, finansiering m.m.
- En overordnet **forretningsplan** for samarbeidet.

3

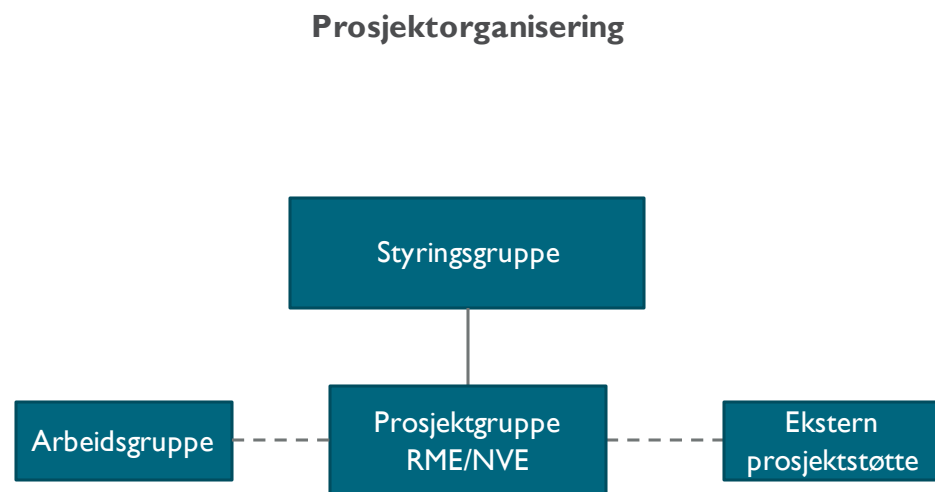
Prioriteringskriterier

- **Vektete prioriteringskriterier** for prioritering av videre initiativ.
- En **overordnet beskrivelse av prioriterte tiltak** fremover.
- En **overordnet kost/nytte-vurdering og gevinstkartlegging**.

- **Leveransene 1 og 2** ble prioritert høyest. Visjonen, misjonen og styringsmodellen som er beskrevet i dette dokumentet ble besluttet av styringsgruppen, og vil tas med i det videre felles digitaliseringsarbeidet som vil drives videre av bransjen fra og med januar 2023.
- **Leveranse 3** ble prioritert lavere, og kriteriene som er beskrevet i dette dokumentet er kun et forslag til bransjens videre digitaliseringsarbeid. Det er opp til bransjen å videre konkretisere og beslutte disse i det videre arbeidet.
- Det videre arbeidet er i gang gjennom en arbeidsgruppe initiert av Elvia og Lede, hvor videre prioritering av initiativ fremover vil gjøres i starten av 2023 i samarbeid med øvrige deltakende aktører.

I fase 2 av prosjektet er organiseringen og deltakerne fra fase 1 videreført, med noen justeringer

Kompetansen og erfaringen som ble opparbeidet i fase 1 av prosjektet ble videreført. Prosjektet i fase 2 bestod av en felles styringsgruppe med topplederne hos de involverte selskapene og direktører fra NVE og RME. Prosjektet hadde også tilgang til en arbeidsgruppe med fagressurser fra de samme nettselskapene for å sikre eierskap og forankring, samt at deres behov og interesser ble ivaretatt. RME fortsatte sin rolle som leder av prosjektet.

Involverte aktører i styringsgruppen og arbeidsgruppen

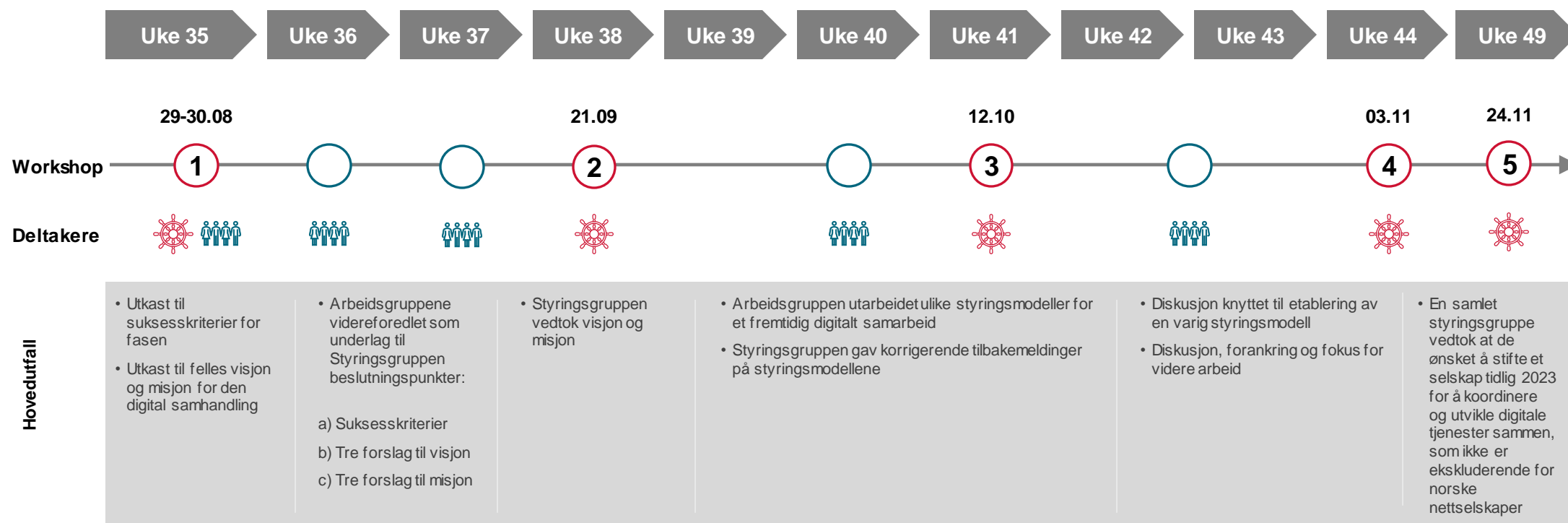

*Agder Energi Nett og Glitre Energi Nett ble underveis fusjonert til Glitre Nett

** Digin deltok i styringsgruppen som observatør

Prosjektets fase 2 er gjennomført høsten 2022, med tett involvering av nettselskapene og systemansvarlig for å sikre innspill, eierskap og forankring

Fase 2 av prosjektet har foregått fra uke 35 i 2022, med fokus på innspill og forankring fra de deltakende nettselskapene. NVE og RME. Prosjektet ble gjennomført med stor grad av involvering fra arbeidsgruppene.

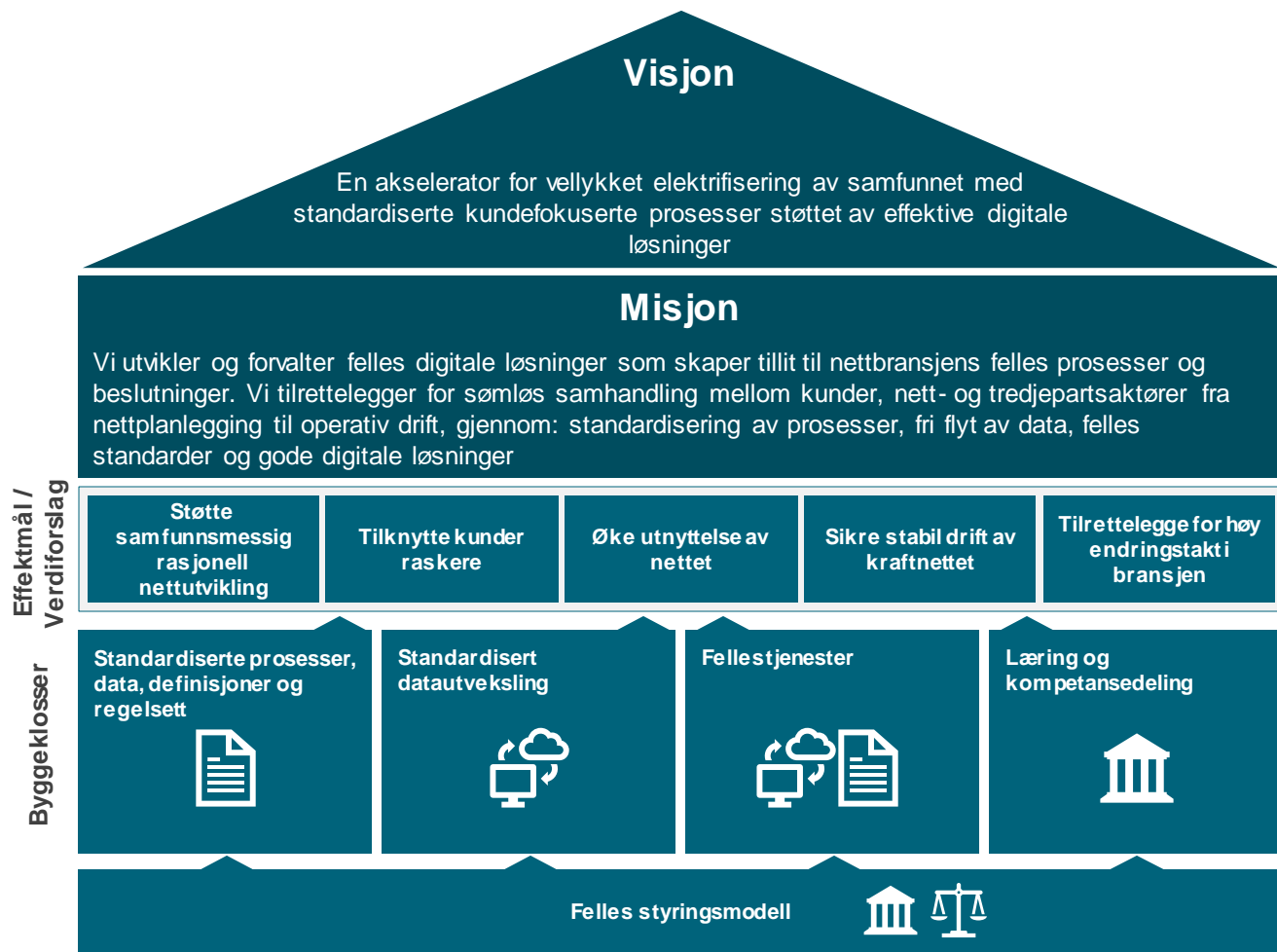

Visjon og misjon

Bransjen har samlet seg om en visjon og misjon for å sette felles retning for det digitale samarbeidet og øke utviklingsfarten fremover

Knytning til EIF-modellen: Semantisk samhandlingsevne Teknisk samhandlingsevne Organisatorisk samhandlingsevne Juridisk samhandlingsevne

Beskrivelse av effektmål/verdiforslag

 Støtte samfunnsmessig rasjonell nettutvikling gjennom muligheten for å unngå utbygging som følge av økt kunnskap om kapasiteten til eget eller omkringliggende nett for nettselskapene og/eller systemansvarlig. Noen prosent bedre utnyttelse av nettet viser besparelser på 6-9 milliarder kroner* i reduserte nettinvesteringer frem mot 2032.

 Tilknytte kunder raskere gjennom mer effektiv utnyttelse av nettet og mer effektiv behandling av nye tilknytninger. God kvalitet på data knyttet til bl.a. tilgjengelig kapasitet øker tilliten og forståelsen av analysene som gjøres blant nettaktørene, og vil kunne bidra til redusert svartid.

 Øke utnyttelse av nettet gjennom bedre og felles forståelse for akseptabel driftsrisiko mellom selskapene

 Sikre stabil drift av kraftnettet gjennom tilgang til konsistente data og analyser på tvers nettaktører, som bidrar til økt kvalitet og nøyaktighet i operativ drift

 Tilrettelegge for høy endringstakt i bransjen gjennom et digitalt økosystem med standardiserte tjenester, data, og tekniske API-er som den enkelte nettaktør kan ta i bruk for å tilby nye og bedre tjenester til sine kunder. Økt effektivitet som følge av bl.a. synergier og mer effektiv samhandling, færre manuelle prosesser, gjenbruk av informasjon og analyser, samt mindre tidsbruk knyttet til sammenstilling og kvalitetssikring av data.

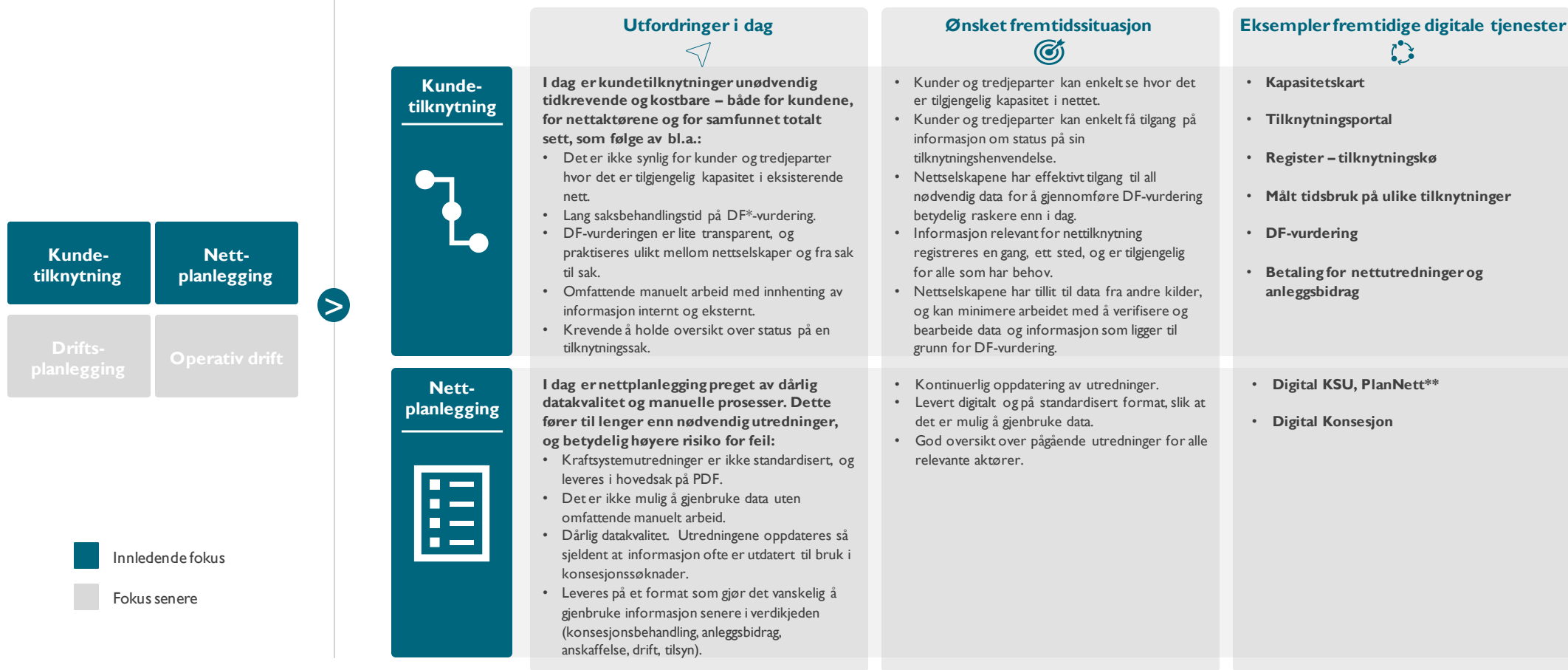
Det viktigste fokuset for samarbeidet vil i starten være på løsninger knyttet til **nettplanlegging og kundetilknytning**

Det er stort potensiale i digitalisering av prosessene for kundetilknytning og nettplanlegging. Dette vil være samarbeidets innledende fokus i parallell med utvikling av sentrale grunnmurskomponenter

For å nå effektmålene knyttet til visjonen og misjonen og lykkes med elektrifiseringen av samfunnet, er det et stort antall prosesser som bør **standardiseres og digitaliseres på tvers av nettselskapene**.

Prosesser med stort digitaliseringspotensiale

I starten vil fokus være på **nettplanlegging- og kundetilknytningsprosessene**

■ Innledende fokus
 ■ Fokus senere

* Driftsmessig forsvarlig

** Utvikling av løsning for Digital KSU/PlanNett er allerede i gang gjennom NVE

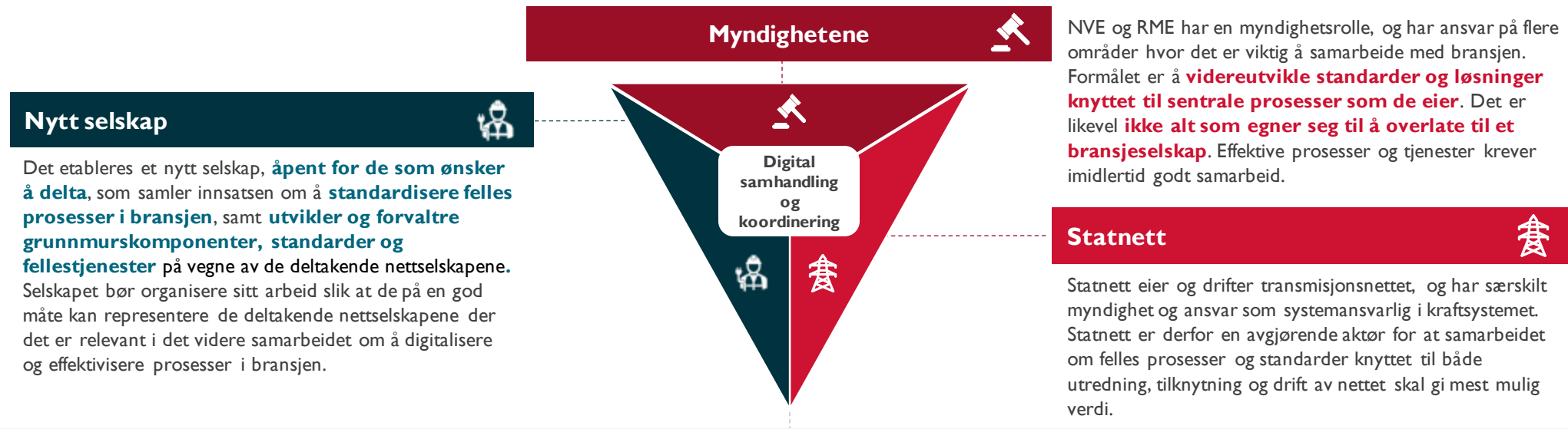

Styringsmodell og finansiering

Et nytt selskap skal ta en aktiv rolle i bransjestandardisering og forvaltningen av disse. Selskaper skal også forvalte og videreutvikle tjenester utviklet i fellesskap

Nytt selskap

Det etableres et nytt selskap, **åpent for de som ønsker å delta**, som samler innsatsen om å **standardisere felles prosesser i bransjen**, samt **utvikler og forvaltre grunnmurkomponenter, standarder og fellestjenester** på vegne av de deltakende nettselskapene. Selskapet bør organisere sitt arbeid slik at de på en god måte kan representere de deltakende nettselskapene der det er relevant i det videre samarbeidet om å digitalisere og effektivisere prosesser i bransjen.

Myndighetene

NVE og RME har en myndighetsrolle, og har ansvar på flere områder hvor det er viktig å samarbeide med bransjen. Formålet er å **videreutvikle standarder og løsninger knyttet til sentrale prosesser som de eier**. Det er likevel **ikke alt som egner seg til å overlate til et bransjeselskap**. Effektive prosesser og tjenester krever imidlertid godt samarbeid.

Statnett

Statnett eier og drifter transmisjonsnettet, og har særskilt myndighet og ansvar som systemansvarlig i kraftsystemet. Statnett er derfor en avgjørende aktør for at samarbeidet om felles prosesser og standarder knyttet til både utredning, tilknytning og drift av nettet skal gi mest mulig verdi.

Digital samhandling og koordinering

Det er behov for en varig enhet som kan forvalte og videreutvikle kompetansen, systemene og standardene som blir utviklet i fellesskap. Denne enheten finnes ikke i dag. Det nye selskapet vil som et minimum samle de DSOene som ønsker å ta et ekstra ansvar for å utvikle felles standarder, effektive prosesser og gode digitale løsninger. Kraftsystemet er sammenhengende, og samarbeidet om å digitalisere og standardisere prosesser må uansett skje i samarbeid mellom myndighetene, Statnett og DSOene for å sikre god forankring og harmonisering. Prosessene og løsningene vil kreve flere av de samme grunnmurkomponentene på tvers av de tre partene, og det er avgjørende at spesielt arbeidet med standardisering av flere grunnmurkomponenter er koordinert. Denne koordineringen kan skje gjennom det nye selskapet, eller som et samarbeid mellom de tre partene. Videre vil de tre partene kunne støtte hverandre i sentrale oppgaver for vellykket digitalisering.

Støtte fra det nye selskapet til myndighetene og Statnett

Den nye enheten bør organisere sitt arbeid slik at de kan støtte myndighetene og Statnett med **erfaring, kompetanse og kapasitet** i prosjekter knyttet til felles digitaliseringsbehov. Enheten bør også fungere som en forankringsarena fra myndighetene ut mot DSO'ene, på samme måte som gjennom DIGIN i dag.

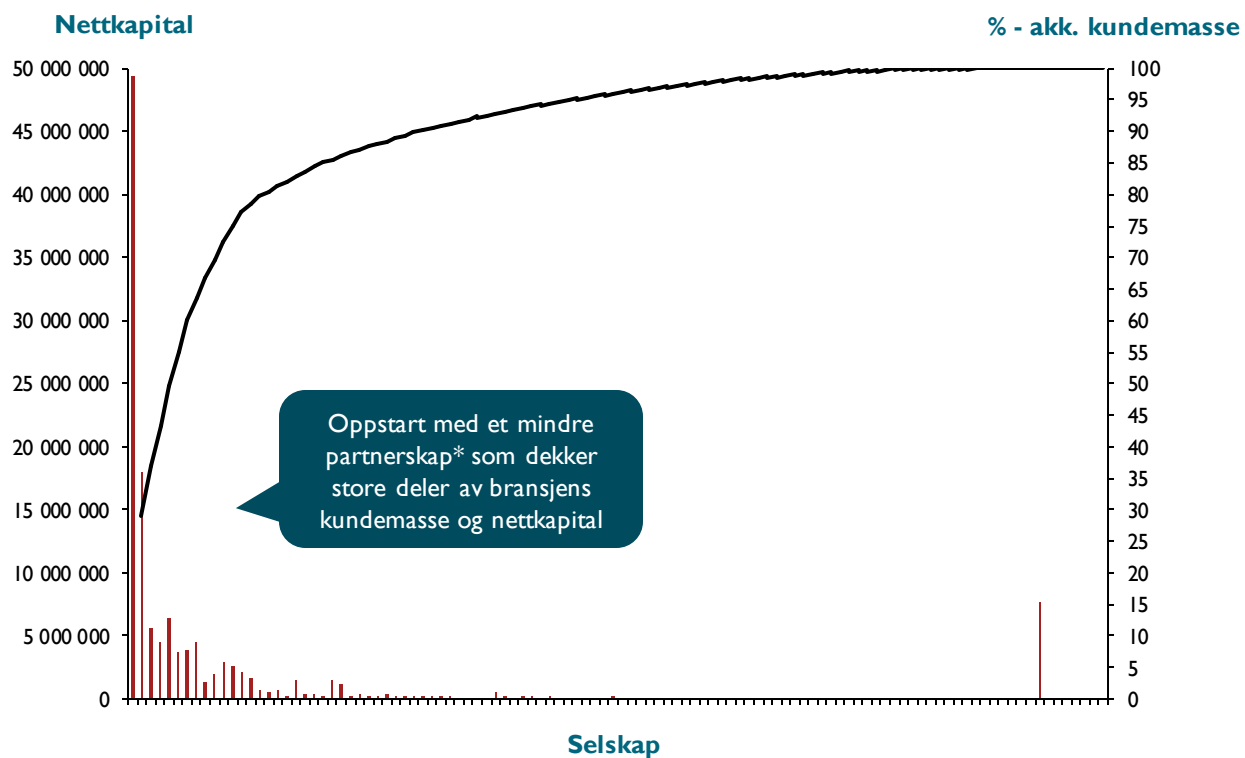
Samarbeidsforum

Samarbeidet må organiseres på en måte som sikrer felles retning, ledelsesforankring og operativ koordinering. Formålet er forpliktelse og strategisk forankring hos alle partene, myndighetene, Statnett, det nye selskapet og nettselskapene.

Støtte fra myndighetene og Statnett til det nye selskapet

Myndighetene og Statnett bør støtte det nye selskapet **med forankring av nye standardiserte prosesser, standarder og løsninger** (eksempelvis tilknytningsprosessen). De vil også kunne støtte med bl.a. **fageksperter og prosesseiere** knyttet til felles digitaliseringsbehov.

Et samarbeid som starter med et få aktører kan raskt sette retning og fart. Få nettselskaper kan også dekke en stor andel av kundemassen og nettkapitalen. Over tid kan det skaleres til resten av bransjen

De syv nettselskapene som er en del av Digital Samhandling*, dekker en stor del av kundemassen og nettkapitalen i Norge

65,7% av kundemassen

68,4% av nettkapitalen

Samarbeidet legger opp til at de som har kapasitet og lyst til å drive utviklingen fra start av, kan gjøre dette innenfor en ramme som åpner for at flere kan involvere seg etter hvert.

1. Samarbeidet etablerer team med representanter fra selskaper med interesse for å utvikle tjeneste, standarder og grunnmurskomponenter, som i tillegg har nok innflytelse på resten av bransjen. Arbeidet inkluderer også prioritering og konkretisering av veikart for utvikling.

2. Samarbeidet utvikler og lanserer første utgave av løsninger for et begrenset antall selskaper.

3. Er den begrensede lanseringen en suksess, så lanseres det for et større antall selskaper for bredere bruk og forankring.

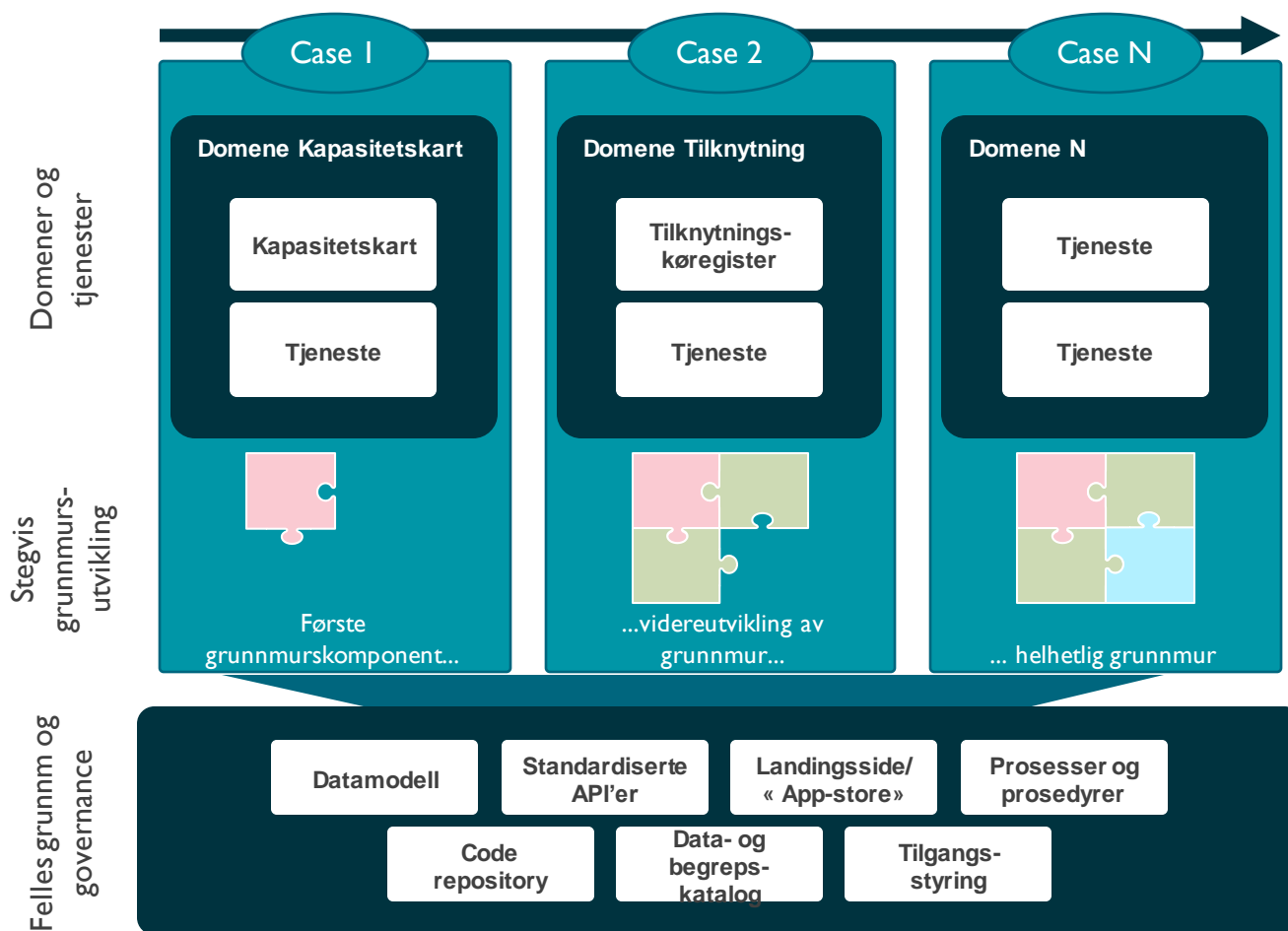
4. Mobilisering av ytterligere ressurser for å implementere videre veikart og realisere ambisjoner for en felles digitalisert bransje.

* Elvia, Lnett, Lede, Tensio, BKK, Glitre Nett (Glitre Energi Nett og Agder Energi Nett) og Statnett

Arbeidet fokuserer både på å utvikle konkrete tjenester og å etablere en felles digital grunnmur for å understøtte disse, gjennom en stegvis tilnærming

Illustrativt eksempel

Grunnmuren utvikles **stegvis**, i takt med tjenestene den skal understøtte. Deler av grunnmuren forvaltes og eies i selskapet, mens andre deler vil eies og forvaltes av myndighetene eller Statnett.

Hvorfor en inkrementell og tjenestefokusert fremgangsmåte?

Selskapets viktigste leveranser er å etablere en felles grunnmur, standarder og styringsstruktur. Det er flere fordeler ved å utvikle denne gjennom en stegvis og tjenestefokusert tilnærming:

 Realiserer verdi gradvis og løpende i utviklingen. Gjennom å kontinuerlig lansere deler av grunnmuren i tråd med tjenestene den understøtter, sikrer man at verdien av grunnmuren realiseres tidlig og gradvis.

 Sikrer at grunnmuren som utvikles er tuftet på reelle behov. Gjennom å utvikle grunnmuren i parallell med konkrete tjenester istedenfor et separat og teoretisk utviklingsløp for grunnmuren, vil man sikre at grunnmuren dekker reelle behov for kundene, nettselskapene, tredjepartsaktører og samfunnet som helhet.

 Reduserer risiko. Gjennom å stegvis utvikle og teste komponentene i grunnmuren, og bruke den på konkrete tjenester, vil risikoen for at modellen utvikles feil og ikke er tilpasset behovet reduserer betraktelig.

...dette vil over tid resultere i et sett **fellestjenester, samt grunnmur, standarder og styringsstrukturer** som legger til rette for at nettselskapene og leverandører kan skape ytterligere merverdi.

Den operasjonelle styringsmodellen må sikre strategisk retning og høy utviklingstakt ved å dynamisk benytte seg av de beste ressursene til de ulike produktene/tjeneste en skal utvikle

Organisering

Organiseringen av enheten skal sikre varig kapasitet med et **dedikert kjerneteam med egne ansatte i enheten** og baserer øvrig **utviklingskompetanse på enten eksterne konsulenter, eller ved å leie inn kompetanse fra nettselskapene**. **SME'er fra nettselskapene** vil involveres aktivt for å **sikre fag- og domeneekspertise, samt for forankring av prosessstandardisering og nye tjenester hos prosesseierne i selskapene**.

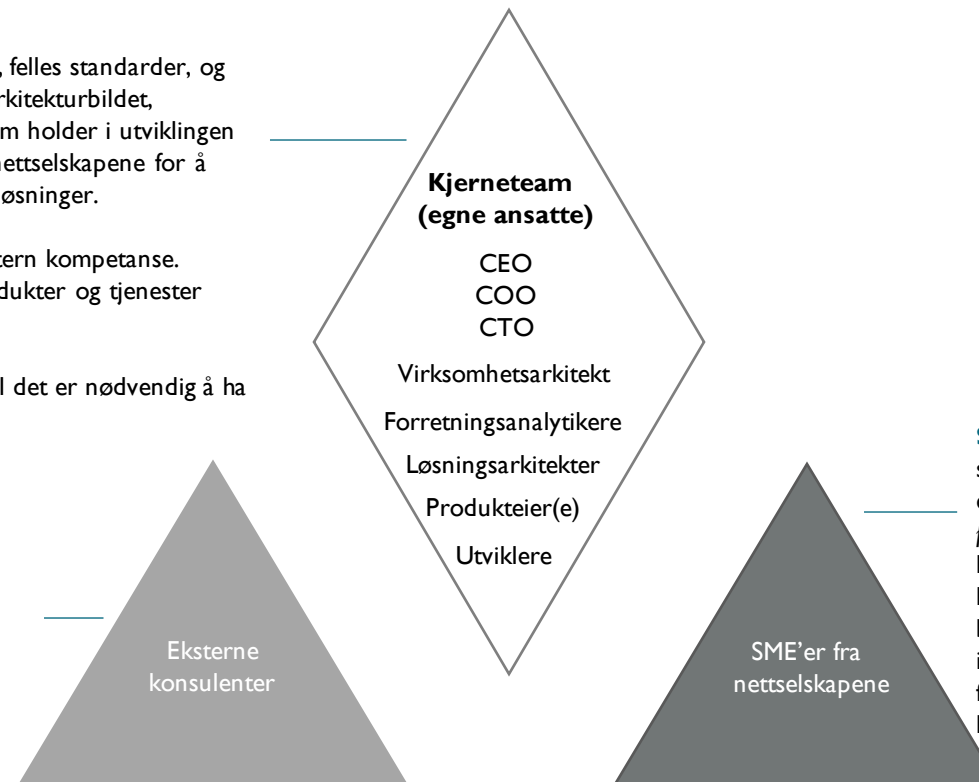
Produkter/tjenester som utvikles av øvrige selskaper kan også potensielt bli overdratt til enheten (eksempelvis WattApp, som utvikles i samarbeid mellom Elvia og Lede), dersom man ser at dette kan gi høyere utviklingsfart, mer effektiv drift og forvaltning, og en bedre forankring hos nettselskapene.

Kjerneteamet vil ha hovedansvar for utvikling og forvaltning av grunnmur, felles standarder, og sentrale fellestjenester. Kjerneteamet må ha kontroll på det overordnede arkitekturbildet, forretningsmessige rasjonale, styringsstrukturer, samt egne produkteiere som holder i utviklingen per produkt/tjeneste. Forretningsanalytikere vil jobbe tett med SME'er fra nettselskapene for å identifisere og konkretisere behov, og oversette dette til effektive digitale løsninger.

Videre i vekstfasen må selskapet vurdere behovet for å ha større grad av intern kompetanse. Dette må avgjøres når en ser behovet og utfordringer som oppstår når produkter og tjenester blir utviklet.

Støttefunksjoner som HR, regnskap og lønn er tiltenkt å være outsourcet til det er nødvendig å ha disse funksjonene internt.

Eksterne konsulenter er primært tiltenkt å tilføre teknisk kompetanse til selskapet, men vil i en startfase muligens også dekke andre behov som det nye selskapet har.

SME'er fra nettselskapene er tiltenkt som fageksperter på nettspesifikke områder, eventuelt hvis nettselskapene har *produkteiere/utviklere/teknisk kompetanse* som kan lånes ut til det nye selskapet for en kortere periode. I tillegg vil prosesseiere av berørte prosesser hos nettselskapene involveres tett for å sikre løpende forankring av prosessstandardiseringen og at løsningene blir tatt i bruk.

Figur: Diamantmodell over tiltenkt organisering

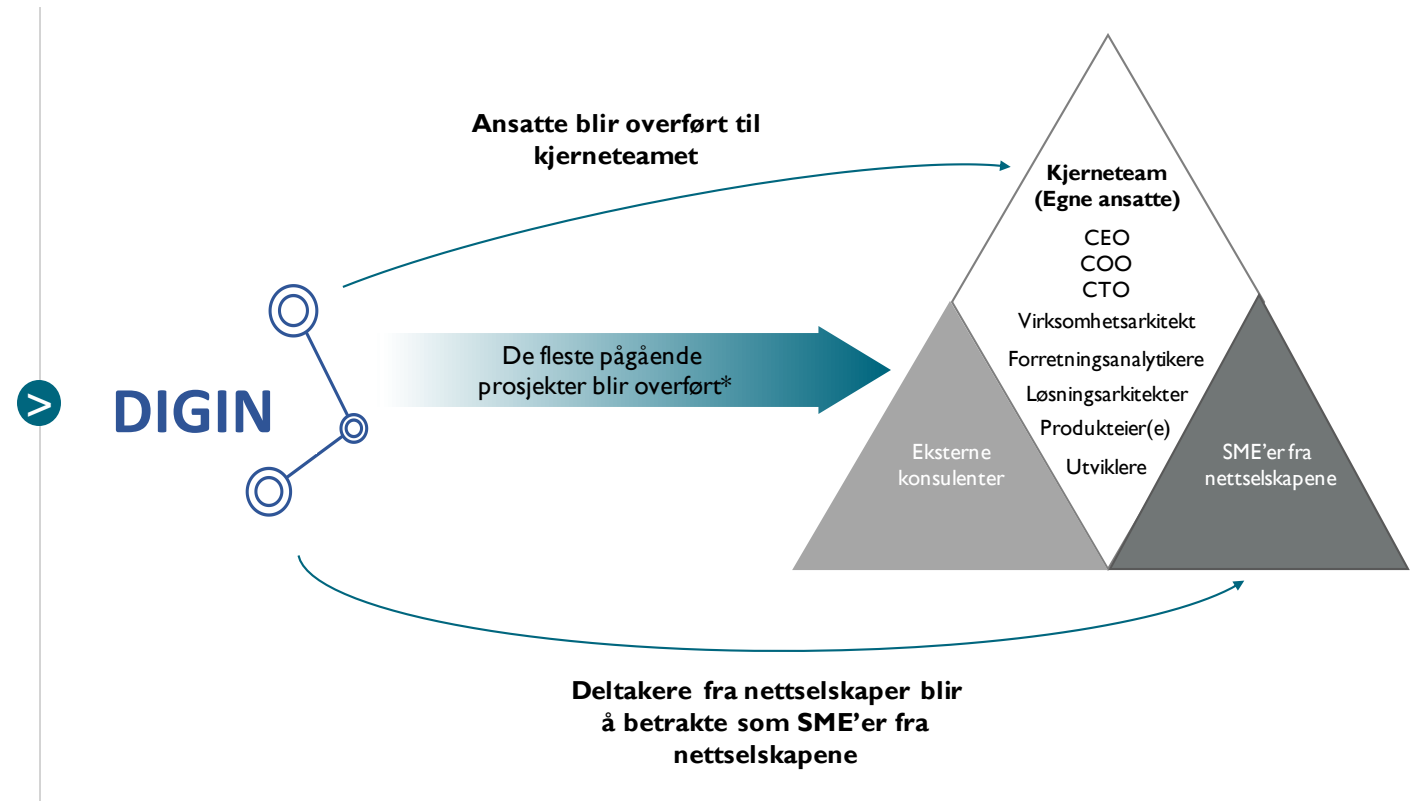
DIGIN ønskes forsterket – vi anbefaler at erfaringen og kompetansen blir overført til det nye selskapet

Hva forsterkes sammenlignet med dagens DIGIN?

- Foreslått organisering vil gi en **mer varig struktur**, både for utvikling og for videre drift av grunnmur, standarder og tjenester.
- Ytterligere **forsterket ved at selskapet kan ansette faste ressurser**.
- **Ingen politiske bindinger**, slik det er mot dagens Energi Norge.
- Over tid må selskapet levere verdi for å få finansiering (ikke FoU), som setter **krav til kvalitet, hastighet og relevans**.

Hovedtrekk i praktisk overføring av DIGIN

- Ansatte hos DIGIN blir overført til **kjerneteamet** i selskapet.
- Deltakere fra nettselskapene som bidrar i eksisterende prosjekter blir plassert i **SME'er fra nettselskapene**.
- Pågående **prosjekter i DIGIN** blir videreført og prioritert i det nye selskapet.
- Kompetanse fra DIGIN vil videreføres i det nye selskapet gjennom overføring av ressurser.

*Det må gjøres en vurdering på enkelte DIGIN-pakker om de skal overføres til den nye enheten og i hvilken rekkefølge de skal utvikles.

Selskapet bør følge seks prinsipper for å sikre at samarbeidet gir mest mulig verdi for nettselskapene, kundene og samfunnet

1 **Åpenhet**
åpen kildekode, transparens på utvikling, åpent for deltakere

Samarbeidet skal åpent dele kildekode til grunnmurskomponenter, standarder og tjenester, samt fremtidige planer for utvikling. Dette vil bl.a. tilrettelegge for at leverandørmarkedet over tid vil kunne bygge løsninger basert på nye etablerte standarder, noe som gir et åpent økosystem for å skape varig innovasjon i bransjen. Dette vil også legge til rette for tredjepartsinnovasjon og løsningskonkurranser der beste løsning vinner.

2 **Autonomi**
de som vil utvikle går foran, andre tar i bruk ved behov

Samarbeidet skal tilrettelegge for at de aktørene som ønsker å utvikle en løsning skal kunne gå foran, samt åpne for at øvrige aktører skal kunne ta løsningene i bruk etter behov. Dette vil tilrettelegge for at nettselskapene med størst behov og kapasitet kan skape fart for digitaliseringen, samtidig som det skaper verdi for resten av bransjen over tid.

3 **Forpliktende**
Involverte partnere forplikter å bidra og å ta i bruk

Det er frivillig å delta i partnerskapet, men involvering innebærer forpliktelser. Deltakende aktører skal bidra med ressurser og kompetanse til partnerskapet. Deltakende aktører forplikter å forankre felles grunnmur og standarder i eget nettselskap, samt implementere relevante standarder prosesser og tjenester. Dette vil over tid sikre forankringen som vil være nødvendig for å effektivt realisere verdien av digitaliseringsarbeidet i bransjen.

4 **Tilbyr grunnmurskomponenter, standarder og tjenester**
samarbeidet utvikler, videreutvikler og drifter løsningene

Selskapet skal ta helhetlig eierskap til å utvikle, videreutvikle og drifte grunnmurskomponenter, standarder og tjenester. Dette vil være nødvendig for å ha tilstrekkelig kvalitet over tid, samt sikre kontinuitet i det som utvikles og kompetansen som bygges.

5 **Løsninger til bransjens, kundenes og samfunnets beste**
løsningene som utvikles skaper verdi for bransjen, kundene og samfunnet

Selskapet skal levere grunnmurskomponenter, standarder og tjenester som er verdiskapende for bransjen som helhet, for kundene, og som er lønnsomme for samfunnet. Alle utviklingsaktiviteter i samarbeidet vil ikke alltid være bedriftsøkonomisk lønnsomme for den enkelte aktør som bidrar. Over tid skal imidlertid arbeidet resultere i løsninger som gir betydelige besparelser, bedre kundeopplevelser, mer effektive prosesser, billigere IT-utvikling og billigere drift og utvikling av nettet.

6 **Samarbeidspartner**
partner for effektiv implementering og digitalisering

Selskapet skal være en partner for digitalisering i bransjen. Dette betyr støtte til implementering hos deltagende nettselskaper når det er relevant, samt tett samarbeid med både Statnett og myndighetene i deres digitalisering, der det er tydelige avhengigheter.

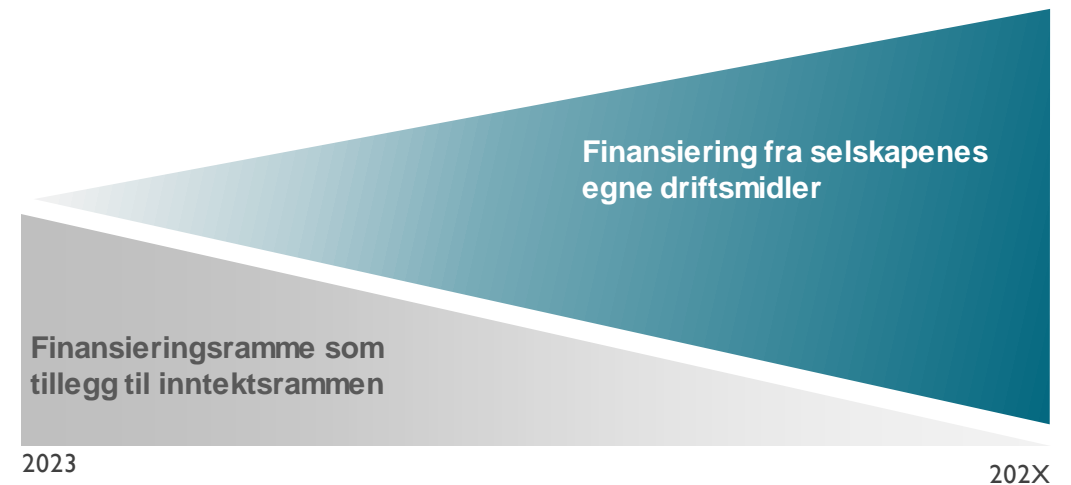
Finansieringen er i første fase tiltenkt å være basert på et tillegg til inntektsrammen til nettselskapene

Finansieringsramme som tillegg til inntektsrammen

- Målet er å bevise at samarbeidet klarer å oppnå verdi for kundene, nettselskapene og samfunnet ila 2023.
- RME innvilger nettselskapene å finansiere aktivitet i partnerskapet gjennom et tillegg til inntektsrammen. Denne finansieringsrammen kommer i tillegg til nettselskapenes inntektsramme. Nettselskapene kan i tillegg bidra med ytterligere finansiering enn de får dekket som et tillegg i inntektsrammen fra egne driftsmidler.
  - Selskapet finansieres av innskutte midler og arbeidstimer fra de deltagende aktørene.
  - Selskapet søker RME om en finansieringsramme. Søknaden må inneholde ønsket ramme, hvilke tiltak de ønsker å finansiere og tidsperioden rammen gjelder for.
  - Selskapet fordeler selv finansieringsrammen mellom de deltagende nettselskapene.
  - Nettselskapene rapporterer kostnader som skal dekkes innenfor tillegget i inntektsrammen til RME på samme måte som nettselskapene vanligvis rapporterer FoU-kostnader.

Videre finansiering over tid

- Etter hvert som større deler av tjenestene går over i ren drift og flere og flere nettselskaper tar i bruk tjenestene, vil finansieringsordningen være mindre relevant.
- Det er naturlig at større deler av finansieringen dekkes gjennom nettselskapenes driftsbudsjetter på sikt.

Prioriteringskriterier

Prosjektet har diskutert til prioriteringskriterier i arbeidsgrupper med nettselskapene. Dette er arbeid som må videreføres i selskapet.

Forslag til selskapets prioriteringskriterier...

Verdi

Har målbar kundenytte, effektiviserende og tidsbesparende

- Målbare tidsbesparelser knyttet til konkrete steg i verdikjeden, eksempelvis tilknytning
- Målbare effektivisering, eksempelvis stabil drift av nettet, økt kapasitet
- Målbare reduksjoner for nettinvesteringer, eksempelvis gjennom økt ytnyttelse av eksisterende nett

Gir verdi for samarbeidet og tredjeparter

- Understøtter felles og langsiktige utfordringer, behov og synergieffekter hos flere parter
- Tilrettelegger for delingskultur og læring
- Understøtter mulighet for tilgjengeliggjøring av data og løsninger som gir verdi for tredjeparter

Understøtter bærekraft og øker omdømme

Kompeksitet

Teknisk kompleksitet

- Grad av datakompleksitet- og kvalitet
- Grad av teknisk standardisering, inkl. applikasjon, teknologi
- Grad av sikkerhetsbehov

Semantisk kompleksitet

- Grad av enighet og standardisering på begreper og definisjoner

Organisatorisk kompleksitet

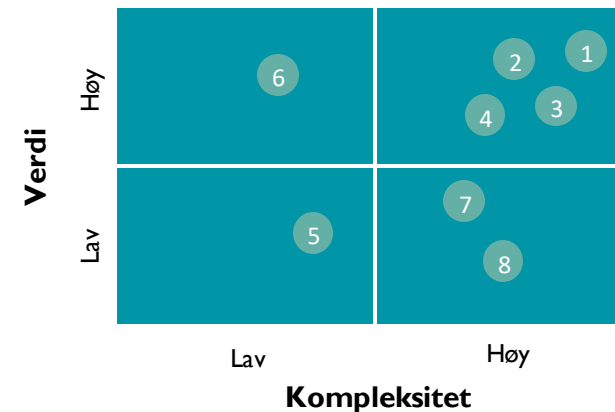
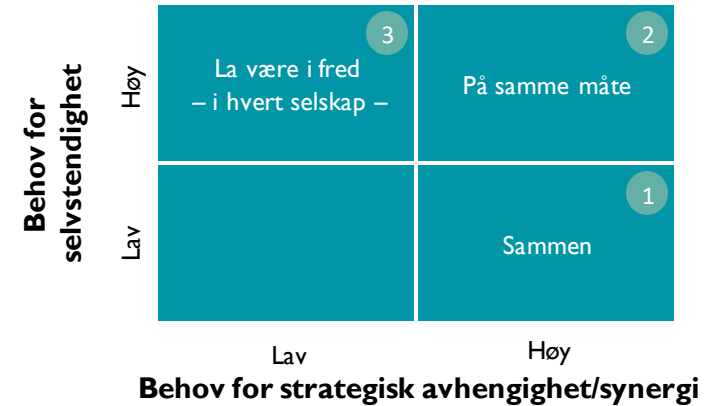
- Tydelighet i eierskap og ansvar
- Grad av vilje hos selskapene til å gjennomføre
- Grad av tilgjengelig kompetanse

Juridisk kompleksitet

- Behovet for regulatoriske og juridiske krav

Implementeringskostnad

... vil sammen med prinsipper utarbeidet fra DIGIN brukes til å prioritere leveranser

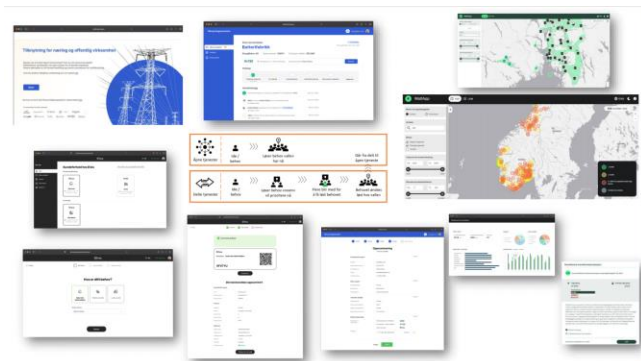
Veien videre

Vil samarbeide om nytt selskap for bedre digital samhandling

Norges største nettselskaper er enige om å samarbeide tettere på tvers av nettselskaper og nettnivåer. Målet er å etablere et nytt felleseid selskap som utvikler og drifter digitale tjenester av og for hele nettbransjen.

I 4. desember inngikk selskapene i styringsgruppen til dette prosjektet en intensjon om å etablere et nytt selskap for bedre digital samhandling.

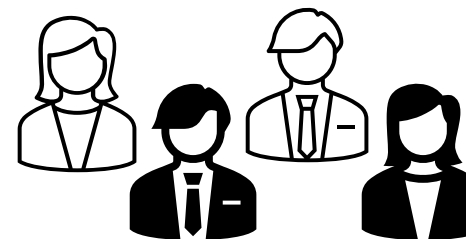
ElBits har startet utviklingen av flere tjenester, som WattApp, Tilknytningsportal og en teknisk plattform.

ElBits er navnet på nettselskapenes nye teknologi-selskap som skal spare Norge for milliarder

Elvia, Lede, BKK, Glitre Nett, Lnett, Tensio og Statnett vil ha med seg flere på nyetableringen.

23. mars ble Elbits stiftet under Fornybar Norges årskonferanse i Bergen.

I september 2023 møtes RME, NVE, Statnett og ElBits til første møte i digitaliseringsforum